

Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT

Studieplan för utbildning på forskarnivå i
Medie- och kommunikationsvetenskap
(Doctoral Studies in Media and Communication
Studies)

Studieplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT 2009-12-03 (Dnr FAK1 2010/43) att gälla från och med 2010-01-01.

Beslut om inrättande

Studieplanen är fastställd 2009-12-03 av fakultetsnämnden för ekonomi, kommunikation och IT. Utbildning på forskarnivå ges i den omfattning som tillgängliga resurser medger. Allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå finns i Högskolelagen och Högskoleförordningen.

1. Allmänt

Inom medie- och kommunikationsvetenskap studeras mediernas roll i samhället, deras produktionsvillkor, innehåll och publik. Medie- och kommunikationsvetenskap är ett tvärvetenskapligt ämne som bygger både på samhällsvetenskapliga och humanistiska teorier och metoder.

Ämnet medie- och kommunikationsvetenskap (MKV) har funnits i Karlstad sedan början av 1970-talet. När Karlstad 1999 blev universitet fick ämnet fasta forskningsresurser och sedan 2002 en egen forskarutbildning. MKV är en viktig del av universitetets forskningsprofil kommunikation och tjänstesamhället. Ämnet har sedan 2009 tre forskningsprofiler: (1) *Communication, Citizenship and Social Change*; (2) *Digital Media and Cultural Circulation* och (3) *Global Media Studies*. Doktorander kommer via forskningsseminarier snabbt in i hjärtat av detta vetenskapliga samtal kring vår tids aktuella medie- och kommunikationsvetenskapliga frågor. Ämnet samarbetar delvis med andra ämnen inom och utom Karlstads universitet vad avser forskarkurser och handledning.

”I enlighet med Karlstads universitets policy för jämställdhet skall genusperspektivet beaktas i utbildningen på forskarnivå.”

”Forskarstuderande skall få insikter om mångvetenskapliga arbetssätt och erfarenheter av möten över traditionella ämnesgränser.”

2. Utbildningens mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen (Högskoleförordningen, bilaga 2, SFS 2006:1053):

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- *visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

För doktorsexamen skall doktoranden

- *visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och*
- *visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forskning och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig uppsats/ Vetenskaplig avhandling

För *licentiatexamen* skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

För *doktorsexamen* skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Ämnesspecifika mål

Ämnesspecifika mål för utbildning på forskarnivå i ämnet medie- och kommunikationsvetenskap vid Karlstads universitet utgörs av följande:

Efter utbildningen skall doktoranden visa brett kunnande i ämnesrelevant forskningsmetodik såväl teoretiskt som praktiskt. I samband med egen forskning skall doktoranden visa förmåga att planlägga, leda, slutföra och publicera forskning såväl nationellt som internationellt. Efter utbildningen skall doktoranden kunna vara verksam i tillämpade forsknings- och utredningsuppdrag inom något eller några av medie- och kommunikationsvetenskaps tillämpningsområden som t.ex. inom medie- och upplevelseindustrin eller inom andra verksamheter. Efter utbildningen skall doktoranden också visa insikter om mångvetenskapliga arbetssätt och erfarenheter av möten över traditionella ämnesgränser.

3. Behörighet

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller villkor för såväl grundläggande som särskild behörighet och som har sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som på annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl. (Högskoleförordningen, 6 kap.)

3.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har avklarade kurser om minst 90 högskolepoäng i medie- och kommunikationsvetenskap motsvarande grundkurs, fortsättningskurs och fördjupningskurs. Behörig är även den som på annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

3.3. Övergångsbestämmelser

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015. (SFS 2006:1053)

4. Antagning

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå sker i den ordning som fastställts av universitetsstyrelsen vid Karlstads universitet.

5. Urval

Urval bland behöriga sökande till utbildningen på forskarnivå görs med hänsyn till den bedömda förmågan att framgångsrikt bedriva utbildning inom ämnet.

Urvalet baseras på den sökandes tidigare studieresultat med betoning på kvaliteten hos de självständiga skriftliga arbeten av forsknings- och utredningskaraktär som ingått i utbildningen, i synnerhet på avancerad nivå. Vikt läggs också vid den sökandes forskningsinriktning och ämnets befintliga handledarkapacitet samt vid den sökandes avsikt att närvara och delta i ämnets forskningsmiljö.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå kan genomföras med sikte på doktorsexamen respektive licentiatexamen. Doktorsexamen innebär en nominell utbildningstid på fyra år, motsvarande 240 högskolepoäng, och licentiatexamen innebär en nominell utbildningstid på två år, motsvarande 120 högskolepoäng. Utbildningen innehåller dels en kursdel och dels ett självständigt arbete (vetenskaplig avhandling respektive uppsats). För doktorsexamen omfattar kursdelen 90 högskolepoäng och avhandlingen 150 högskolepoäng. För licentiatexamen omfattar kursdelen 60 högskolepoäng och uppsatsen 60 högskolepoäng.

6.1 Kurser

Forskarutbildningen består av tre slags kurser: (1) universitetsgemensamma kurser, (2) ämnesspecifika baskurser, (3) ämnesspecifika specialkurser.

Universitetsgemensamma kurser

Universitetsgemensamma kurser skall ingå i den omfattning som lokala föreskrifter om utbildning på forskarnivå anger. För licentiatexamen är kursen *Vetenskapernas filosofi och historia* 7,5 hp obligatorisk. För doktorsexamen är kurserna *Vetenskapernas filosofi och historia*, 7,5 hp och *Att kommunicera vetenskap* 4,5 hp obligatoriska, dvs. totalt 12 hp.

Ämnesspecifika baskurser

De ämnesspecifika baskurserna är obligatoriska och omfattar minst 30 högskolepoäng för såväl doktorsexamen som licentiatexamen. Baskurserna fastställs genom särskilda anvisningar, som utfärdas av ämnets professor(er).

Ämnesspecifika specialkurser

Specialkurserna omfattar upp till 48 högskolepoäng för doktorsexamen och upp till 18 högskolepoäng för licentiatexamen. Specialkurserna anordnas mot bakgrund av den speciella kompetens som finns bland forskarna inom ämnet och de speciella intressen som finns hos deltagarna. Att ta kurser vid andra universitet, utländska och inhemska, uppmuntras.

Specialkurser inom vardera examen skall väljas i samråd med examinator. Specialkurser kan väljas så att de stödjer avhandlingsarbetet och de speciella kunskaper som detta kräver.

Tillgodoräknande av poäng

Kurspoäng från såväl baskurser som specialkurser kan, efter godkännande av examinator, tillgodoräknas den studerande efter avklarade kurser givna vid MKV ämnet, inom forskarskolan, i samverkan med andra ämnen, eller vid andra institutioner och högskolor.

Examinator avgör om någon av de ämnesspecifika kurserna kan bytas ut mot en likvärdig kurs för licentiat- respektive doktorexamen. Vad gäller de universitetsgemensamma, obligatoriska kurserna ligger motsvarande beslut hos fakultetsnämnden.

6.2 Doktorsavhandling och licentiatuppsats

Deltagare i utbildning på forskarnivå skall utarbeta en vetenskaplig avhandling för doktorexamen respektive en vetenskaplig uppsats för licentiatexamen. Avhandling och licentiatuppsats kan antingen vara ett vetenskapligt sammanhängande verk d.v.s. en monografi eller en sammanläggningsavhandling. Uppsatsen skall försvaras vid ett licentiatseminarium. Avhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation. Avhandling och licentiatuppsats författas i normalfallet på svenska eller engelska. Ämnet för avhandlingen väljs i samråd med handledare och examinator. Produceras avhandlingen i samarbete med andra skall den enskilda doktorandens insats klart kunna urskiljas. För mer information se gällande policydokument "Regler för doktorsavhandling och disputation" och "Regler för licentiatuppsats".

6.3Handledning

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till handledning enligt gällande antagningsordning för forskarutbildning vid Karlstads universitet.

6.4 Individuell studieplan

Vid studiernas början skall doktoranden i samråd med sina handledare upprätta en individuell studieplan. Studieplanen skall innehålla en tidsmässigt realistisk planering för utbildningen på forskarnivå samt för handledning. Planen skall också innehålla en introduktion till forskningsområdet, problemformulering, forskningsarbetets syfte, metodiska och teoretiska utgångspunkter samt aktuella forskningsetiska överväganden. Den individuella studieplanen skall kontinuerligt (minst en gång per år) följas upp med kommentarer och eventuella korrigeringar i skriftlig form.

6.5 Examination

Examination av kurser sker enligt gällande kursplaner. Vetenskaplig avhandling, respektive licentiatuppsats examineras enligt högskoleförordningen (Kap. 6, §§ 40-47), samt gällande policydokument vid Karlstads universitet.